

KURYER LITEWSKI

w WILNIE dnia 25. Wrzesnia V. S. ROKU 1809.

S. PETERSBURG V. S. d. 14 września.
Czynności armii Mołdawskiej—Doniesiono już dawniej o przeysciu woysk naszych za Dunaj i opanowaniu twierdz Jsakczy i Tulczy: teraz odebrano następne szczeguly. GM. Bułatow osadziwszy Jsakczę wysłał natychmiast maiora Adrianowa 2go z pułkiem kozackim do wsi Monastyryszcz na wiorst 15 odległej. M. Adrianow przybywszy na miejsce naznaczone doniosł że Turcy wyrzadziwszy wiele gwałtow chrześcianom tam żyjącym uciekli o 2 dni drogi do Babady. GL. Zas, nataką wiadomość, kazał sobie przedstawić chrześcian nie tracąc iedney chwili: było ich 800 dusz: wszystkich Turcy mieli uprowadzić w niewolę. Zatem 24 familie podług swego żądania zostały w Jsakczy, reszta przesiedlona do Mołdawii. Znalezione w tej twierdzy 7 dział, 90 pudow prochu, 669 bomb, 9650 kul i granat. GL. Zas szczegulnie zaleca dystyngwuiącego się w tej sprawie GM. Bułatowa, podobnie z pochwałą wspomina o trudach i korzyściach woyska dońskiego Adrianowa 2go, Esaula Bołdyrewa, Setnika Antonowa, Olwipolskiego huzarskiego pułku podpułkownika Kałyszkina.

Po zaięciu Tulczy GM. Bułatow wysłał, w pogoń za nieprzyjacielem, a barziesz jeszcze dla wstrzymania ucieczki mieszkańców, woyska dońskiego maiorow Adrianowa 2go i Barabanszczykowa z ich pułkami, tych roziazdy w różne strony posunięte doścignęły wiele gromad Mołdawskich, przez Turkow w niewolę uprowadzonych. Upornie spierali się turcy, lecz zwyciężeni dzielnością naszych kazakow musieli puścić Mołdawianow. W tych gonitwach poległo tarkow w różnych miejscach 80, poszło w niewolę 20; z naszej strony 17 koni zabitych a 8 ranionych stratę całą stanowią. Mołdawianow i Bulgarow zebrano 1500 dusz: wszyscy podług rozkazu GL. Zasa pomieszczeni po swoich wsiach między Tulczą i Jsakczą, które pierwsi byli opuścili: z tej okoliczności GL. Zas powtórnie zaleca i wychwala GM. Bułatowa, oraz pułki kozackie maiorow Adrianowa i Barabanszczykowa, za okazaną znamienitą gorliwość i roztropność w ściganiu i porażeniu nieprzyjaciół. Znalezione w Tulczy dział 25, kul działowych 6400, ładunkow artylerii 1025, i prochu 410 pudow.

Na tej stronie Dunaju, gdzie się znajdował GL. Miłoradowicz ze swoim korpusem, następne wypadki zaszły na początku września. D. 2 GM. Graf Cukato, odebrał wiadomość od pułkownika Grekowa 8, że nie mały oddział Turkow z działami stanął pod Petryką. Azatym GM. Cukato uczynił rozrządzenie takie: rozkazano pułkownikowi Grekow przeyść z

2ma pułkami kozackimi d. 4 o godzinie 3ciej po południu do Petryki, i równo ze switem uderzyć na nieprzyjaciela: pułkownikowi zaś Umańcowi z Kinburnskim dragonskim pułkiem, z 2ma batalionami Orłowskiego musz: p: i 6go strzeleckiego p. oraz z 2ma działami konney artylerii i kolumną kozakow przepisano iść drogą na Daniec i przeciąć nieprzyjacielowi postęp na Zurze. Puł. Grekow uszedłszy od Fałasztoka na wiorst 10 doniosł Graffowi Cukato że nieprzyjaciel opuścił Petrykę; azatym odebrał rozkaz ścigania turkow do samej twierdzy Zurzy i wywabienia ich ztamtąd w pole dla zupełnego rozbicia. Pociągnął więc Puł. Grekow do Daie, dokąd d. 4 o pułnocy przybył. Rozłożywszy tam piechotę półkow, i artylerię Umańcowa, sam z 2ma pułkami zaiął stanowisko posuwając się niepostrzeżony ukrytymi miejscami od Czetyrdży-Ogli do samej prawie Słobodzei. Tegoż dnia po pułnocy o 3ciej P. Grekow wysłał Chor: Wysłoguzowa z 25 kozakami do Słobodzei a Chor: Alentiewa z równą liczbą kozakow do okopow twierdzy Zurze, z tym rozkazem ażeby o świtanu trwożyli nieprzyjaciół: szczegulniey Chor: Alentiew miał zlecenie wpaść w okopy; ieżeliby przybył tam niepostrzeżony, roznieść trwogę i wyprowadzić za sobą Turkow na naznaczone stanowiska. Wszystko spełniono z naysymplniej- szym skutkiem. Kiedy niesforne gromady iazdy nieprzyjacielskiej wysypały się z okopow, i więcej 3 wiorst za uciekającym Alentie- wem zapędziły się, rozkazał Puł. Grekow ze wszystkich stron natarczywie uderzyć; co też z przykładną dzielnością i spełniono. Nieprzyjaciel natarczywie napadający na naszych kozakow, luho co moment znaczne posiłki odbierał, tak przyięty cofać się musiał i z wielką stratą powrócił do murow twierdzy. Gonitwa ta godzin 3 trwała: oprócz ranionych, którzy ucieczką ratowali się do twierdzy, poległo 300 turkow; stracili iedno znamie, i Baszowską buławę: ieden Binbasza z synem, 2 officerow, 35 żołnierzy, z których 5 z ran umarło, poszli w niewolę. Oprócz tego dostało się nam w zdobycy wiele broni, szabel, pistoletow, kin- dżałow, i koni. Z naszej strony Astachowa 4go pułku Chor: Daniłow ciężko raniony umarł; 6 kozakow ranę letką odniosło; 15 koni zabito a 18 raniono. GL. Miłoradowicz szczegulniey wychwala dzielność i roztropność P. Grek- kowa, któremu pomyslny skutek tej rozprawy należy.

Po opasaniu twierdzy Jzmayłowa zaszły następne poruszenia: komenderuiący Gallacką flotyllą kapitan-porucznik Akimow, na rozkaz GL. Zassa, popłynął d. 4 od Tulczy w górę

Dunaiu do wyspy Czatała: d. 5 przyłączył się do niego porucznik Ewreynow z 12 statkami przysłany od komenderującego flotyllą przy uściu Dunaiu Kapitana 2giey rangi Popandopulo. KP. Akimow wziawszy od P. Ewreynowa 2 barki czarnomorskie i jeden statek do bombardowania, zostawił iego przy pomienionej wyspie, a sam z flotyllą popłynął pod Jzmayłow, gdzie d. 6 o godzinie 11 pokazał się. Wkrótce postrzegł statki tureckie z rozpiętymi żaglami płynące i blisko 150 ludzi konnych i pieszych na lewym brzegu Dunaiu. Dla rozpoznania położenia i czynności Turków KP. Akimow wysłał do lewego brzegu 6 łodzi; te odkryły że Turcy o wiorstę od miasta na tym brzegu wysypali baterię i już na nią 2 działa zatoczyli. Chcąc przerwać tę robotę rozkazał dać ognia do tej baterii. Twierdza i flotylla nieprzyjacielska odpowiedziały nąyogromniejszą kanonnadą. KP. Akimow rozkazał 3 barkom przodowym u prawego brzegu stojącym dać ognia do flotylli tureckiej; wraz jeden kirasz roztrzaskał się i utonął, a zatym cała flotylla ustąpiła pod miasto. Powoli baterie jedna po drugiej umilkły, iednak Turcy niezrzekli się zamiaru dokończenia nowo założonej baterii: lecz nasza artyleria o godzinie 5 i puł zupełnie rozniosła wysypany pagurek i 2 kiraszy oddaliła. Kiedy słońce świecić przestało wszystkie czynności przerwały się. Naza jutrz o godzinie 6tej po południu przypłynął Kapitan 2giey rangi Popandopulo z 3ma statkami bombardyerskimi. O pułnocy KP. Akimow podpłynął pod twierdzę i stanął w odległości o wystrzał z działa. Równy z dnia początkiem pokazała się na murach twierdzy wielka zgraja ludu i zaczął się ogień ze wszystkich baterii iakoteż z 3ch wielkich kiraszów; lecz za otwarciem naszej kanonnady ucichła twierdza. Nie straciliśmy oprócz 2 zabitych i 1 ranionego żołnierza. W nocy na dzień 8 K. Popandopulo przyprowadziwszy pod twierdzę swoje statki, rzucił do niej bomb wielką liczbę. D. 8 z rana zbliżywszy się 5 nasze barki i 2 statki czarnomorskie o wystrzał z fortecy uderzyły na statki nieprzyjacielskie pod twierdzę schronione, i przez godzin 4 biiąc popsuły nieprzyjaciółom 2 statki a zatym zmusiły do ustępu w środek murów Jzmayłowa. Z naszej strony nie były uszkodzone ani materyały, ani artyleria ani ludzie. D. 9 od rana do wieczora bez przerwy strzelali Turcy, lecz żadney szkody statkom naszym nie zrobili. W nocy K. Popandopulo podprowadziwszy 2 bombardyerskie łodzie, cisnął wiele bomb, lecz z nich 3 mianowicie padły do twierdzy i tam rozpękały się: a zatym poruszony nieprzyjaciół zgasił ogień i 37 razy wystrzelił lecz statkom naszym bynajmniej nieuszkodził. Reszta później.

PARYZ d. 11 września. Z Gtt HK, J. de F, KdbR—Monitor o Hiszpanii te szczegóły donosi. D. 12 sierpnia Mar: Ney X. Elchingen ruszył na czele 6tego korpusu z Placencji do Salamanki. Przybywszy do Oliva dowiedział się że nieprzyjaciół w znaczney sile osadził Alden Nueva Camino a szczególniey Col de Banos. Straż przednia uderzyła w pierwszym miejscu i wraz zniosła nieprzyjaciół oraz stanowisko zdobyła. G. Wilson uprowadził nie-

dobitków na wzgórki Banos, gdzie 4 bataliony hiszpańskie 2 portugalskie i 1000 ludzi z Ciudad Rodrigo połączył; ogólnie zebrał tam siłę od 4 do 5 t. Stanowisko uważać się mogło za niedobyte tym barziej że wszystkie ścieżki i przystępy były zawałone zasiekami i bryłami kamieni. Niebacząc na trudy góro milowego w upałach marszu, regimenta 5oty i 5gty z bagnetem na przód ruszyły i natychmiast wzgórki opanowały. G. Wilson połączywszy rozgromione siły chciał jeszcze na innym miejscu szczęścia doświadczyć, lecz niemógł wytrzymać bagnetów; strzelcy i huzarowie do reszty rozproszyli ścigając uciekających aż za Montemayer i Calzada. Zmniejszony korpus do 1200 ludzi niezmiernie wiele ucierpiał. Dragonowie nasi walczyli pieszo i nąypiękniey popisali się. Artyleria nąleżycie sprawiła się. Jeden żołnierz z 5ggo regimentu zdobył chorągiew. Jeńcy powiadaia że drugie chorągwie podarto i w przepaść rzucono. Prawie nic niestraciliśmy. Daley postępując korpus 6ty przepędził nieiaki oddziały nieprzyjaciół, którzy w góry uciekli. W Salamance G. Castrofuerite miał 1400 piechoty i 400 iazdy; dowiedziawszy się że wawoz Banos przełamany, uciekł do Ciudad Rodrigo. D. 14 M. Ney przybył z korpusem do Salamanki, gdzie znalazł mieszkalców nąylepszego ducha; wszyscy spieszyli się z dostarczeniem żywności; mianowicie biskup niemoże być dosyc pochwalony. W tych gonitwach niestraciliśmy nad 25 zabitych i 67 ranionych.

Mar: Ney łączy się z G. Kellerman który stoi w Valladolid. D. 25 sierpnia powstał rozruch w S. Ander: rokoszanie zgromadziwszy się zamysłali naprzód postąpić, lecz spotkani przez G. Bonnet rozsypali się. Między Corogne portem Gallicyi i Anglią ustanowiona iest regularna komunikacya. G. Wellesley z wojskiem angielskim stoi na granicach Portugallii. MM. Soult i Mortier maia główną kwaterę w Talavera: ich przednia straż stoi w Arzobispo uważając obróty anglików. M. Victor X. Belluno zajmuie prowincyą Mancha. G. Sebastiani z 4tym korpusem zwycięzca pod Almonacid obozuie pod Madrytem, rezerwa iest w stolicy przy Królu. G. Suchet utrzymuie Saragossę i całą Arragonię. G. S. Cyr zasłania Barcelonę i oblężenie Girony. Ta twierdza po upadku zamku Monioui wkrótce poddać się musi. Zwycięstwo nad G. Venegas było zupełne i tak wielkie iak pod Ucles i Medellin. Szczegóły odebrane o zwycięstwie pod Almenacid dowodzą że od czasu oddalenia się Imperatora z Hiszpanii ta bitwa iest iedną z nąyważniejszych; od czasu kiedy Napoleon wpływem przytomności swojej przestał wszystko pędem obalać żadna korzyść niebyła większa od tej, którą korpus 4ty odniósł Królowi—W Prowincyach zaiętych orężem Biskai Nawarrze, Arragonii, Katalonii, Kastylii, przychodzą do skutku wyroki Królewskie; dosyc długo cierpieni byli ci którzy pogardzali łaskawością i dobrocią Monarchy; buntownicy przez upor zacięty tracą tytuły i dobra, które dotąd skonfiskowane nie były, a wszelka nadzieia poprawy zniknęła.

Anglicy ustąpili z Escaut wyspy Beveland i wszystkich brzegów, iedną wyspą Walche-

ren przy nich zostaje, i tę gotują się opuścić. Ustępując z zamku Batz zabrali działa swoje i lawety. Pokazali się na brzegach pod Gand w liczbie 4000, lecz postrzegłszy gwardye narodowe uciekli na okręty. Ta więc straszna i ogromna wyprawa ze 40 t. ludzi i 600 okrętów złożona, 20 millionów szterlingów kosztująca skończyła dzieło swoje na zniszczeniu wsi i dóbr niektórych obywatelów, na przyniesieniu im głodu i chorób, na spaleniu kilku domów Flessyngi.—Mar: Moncey X. Coneglano General-Inspektor Zandarmów Imperatorskich przez rozkaz dzienny d. 1 w głównej kwaterze Watervliet do wojska obserwacyjnego wyspy Cadsand wydany doniosł, że jego nazwanie odmiennia się na wojsko czoło Flandryi, że główna kwatera przeniesiona do Gand. Kiedy nieprzyjaciel zagrozi, dalej powiada, naszym brzegom, zgromadzeni tu rycerze bronić się potrafią. Nieścierpiecie ażeby ziemia francuzka splamioną była. Żołnierze liniowi i gwardyi narodowej, których pod te chorągwie honorpowołał i zgromadził, wiernymi na swych miejscach oyczynie zostaną zawsze pamiętni że Imperator na nas patrzy.—Naznaczyć niemożna pewnej przyczyny ustępu anglików; czy boiaźn burzy iesiennych w czasie porównania dnia z nocą, czy obawa ataku przez francuzów na dzień 5 zgotowanego, czy poznanie iż nikogo ułudzić nietrafią; nie wiadomo jeszcze co powodowało do tak nagłej ucieczki; niewysadzili nawet na powietrze zamku Batz panującego na Escaut, ledwo pospieszyli odjąć niektóre tylko działa. Względem wyspy Walcheren rozdwoione są wieści: iedni mówią że Anglicy na wielu miejscach zakładają baterye, że utwierdzają Ramekens i Flessyngę, że z tym mają tam utrzymywać się i morze zamykać, drudzy donoszą że opuścili Veere i wszystkie przygotowania robią do żeglugi. Podług powszechnego odgłosu przez choroby stracili 5000 ludzi—Jazda hollenderska składać się ma napotym z 5 regimentów, każdy od 982 ludzi i 817 koni. Piechota będzie pomnożona przydaniem do każdego regimentu po iednym batalionie zakładowym od 450 ludzi. Artylerya uformuje ieden regiment konny a 2 piesze, do niej należy korpus weteranów i minerów. Korpus Welittów składać się będzie z 18 kompanii. Żandarmowie będą wybrani, uformują ieden wielki szwadron pod imieniem gwardyi policyjnej—W Londynie niepomyślny skutek wyprawy jest przyczyną wojny wewnętrznej na papierze. Gazeta ministerjalna zapewnia że anglicy utrzymają się przy wyspie Walcheren. Znalezioną w Middelburgu własność kompanii holenderskiej ostindyjskiej za skonfiskowaną na zawsze anglicy ogłosić mają. Wieść o wyjeździe Lorda Bentinck na kongres względem zrobienia powszechnego pokoju, zrobiła wielkie wrażenie na umysłach w Londynie. Iani zgadywają że jego inne jest przeznaczenie—Oyciec S: na powrót przyjechał do Sawony o 6 mil od Genui?

WIEDEN 7. wrzesnia z Gtt Zs HK. J. de F—Wojsko austriackie podzielone następnym sposobem. G. Radecki, który dawniej służył we Włoszech pod GMelas został na miej-

scu G. Wimphen G kwatermistrzem. Radę wojenną przy Cesarzu, który jest Generalissimum, składają AX. Jan iako Vice generalissimus, Bellegarde, Jan Lichtenszteyn, i Duca. G. Fresnel dowodzi 1szym korpusem na miejscu G. Bellegarda, 2gim G. Hohenzliern na miejscu G. Kollowrath, 3cim G. Klenau na miejscu X. Hohenzollern 4ty Rosenburga jest rozwiązany, 5tym dowodzi G. Rens na miejscu AX. Ludwika, 6tym G. Hiller, 7my AX. Ferdynanda 8my i 9ty AX. Jana, rozwiązane, X. Rozenberg dowodzi w Ołomuńcu. AX. Ferdynand i pod nim G. Kienmeyer dowodzą nowym wojskiem Czeskim z korpusów G. Radwoiewicz, G. Amende, konskrypcjonistów i milicyi uformowaném. Lichtenszteyn i Bellegarde zostali Feld-marszałkami, G. Simbschen uczeń starego Lascy otrzymał stopień G. Kwatermistrza. Wojsko cierpi wielki niedostatek żywności: rozłożone jest w kraju gorzystym i ubogim, gdyż równiny bogate osadzają francuzi. Komunikacya z Węgrami przecięta; niepodobienstwo prawie przez wąwóz Jablunkę i góry przoność lub prowadzić. Czechy w czasach pokoju utrzymać siebie niemogą, cóż mówić dziś kiedy młodź do obozów wywołana a Polska zamknięta? Mimo więc wszelkich pozorów bydź musi pokoy. Negocyacye niezerwały się w Altenburgu.

Ołomuniec wodą oblany, Komorna zalana podobnież okolice. Papiery nagle upadać zaczęły. Z Tryestu wzięto wielu zakładników: cena domów spadła do 4tej części dawnej wartości. Pod Pragą zgromadziło się pośpoliteruszenie Czeskie i Góra biała, w historyi przez bitwę 1620 znaioma, mocno będzie osadzona. Armia fr: występuje na linią demarkacyjną w gotowości do boiu. Napoleon główną kwaterę z Szenbrun do Prezburga przenosi. Jednak nieupada nadzieia pokoju: dwor Imperatora gotowizną płaci za wszelkie potrzeby: X. Ludwik królewicz Bawarski powracając z Szenbrun obiechał Styryą, Karyntyą, był w Tryescie i Saltzburgu: w Munich utrzymuje się wiadomość że się on ożeni z AXżną Ludwiką starszą córką Cesarza. Publiczne pisma utrzymują że Francya żąda Saltzburga, Inviertel, Pomorza i 3 cykułów Czeskich. Miałażby wojna wybuchnąć! Wszakże hrabia Stadion przybył do Komorny, a G. Lichtenszteyn na czele wojska stanął. Dzień 4 w Komornie miał rozwiązać pokoy czyli wojnę mieć będziemy. Tym czasem Napoleon obieżdża wojska na linii demarkacyjnej i one ćwiczy; posiłki przychodzą, i officerowie codziennie przyjeżdżają. Fortyfikacye pod Szpic koło mostów Tabor, tak wielkie i mocne iak w przeszłej wojnie Braunau było—Cesarz chciał zwołać stany węgierskie na Seym do miasta na wschodzie w Węgrzech położonego lecz z pewnych przyczyn odłożył; powszechnie mówią, że Węgrzyni są nieukontentowani i że żadnej pomocy Cesarzowi nieuczynią: toż samo Siedmiogrodzianie myślą; lękać się oni powinni od Moldawii, w razie rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich. Uważają teraz z podziwieniem AX. Karola iako pierwszego sprawcę wojny: spodziewał się otrzymać albo koronę hiszpańską, albo na ruinach

Xiążat Niemieckich założyć swoje panowanie.

Król Westfalski Hieronim Napoleon w podróży swojej wszędzie nanyroczysciey był przyięty. W Hannoverze dni kilka bawił. Wielkie odmiany uczynił co do stanu ludu Izraelskiego; ustanowił konsystorz, szkoły publiczne, rabinow, syndykow, nauczycielow ze składki płatnych, przeznaczył fundusze na papier Xiążki i inne do nauk potrzeby—Tyrol ze wszystkich stron zamknięty. Francuzi osadzają Bregenz Feldkierch i Lindau; ostatnie miasto będzie utwierdzone. Doktor Szneyder naczelnik Foralberczykow tam się znajduje; gotuje on swoją obronę, która powszechną wzbudza ciekawość; dowodzi że nie był buntownikiem lecz patriotą; że używał wpływu który mu bogactwa imie znaczenie i talenta dawały, na uspokojenie burzących się mieszkańców i utrzymanie ich wiernymi królowi, że widząc intrygi agentow austriackich i ich woyska przyiół rangę pułkownika dla tego, żeby tym lepiej pomógł Królowi i swoje dobra ocalił. Azatym potrafił ochronić od morderstwa bawarczykow i ich dobra od zniszczenia; uniesiony wylewem rokoszu był w Szwabii, lecz wzywany do zrobienia tam aż do Renu insurrekcyi, nieposłuchał, owszem piszących zgromił, do czego wiele listow złożył w dowodzie. Pierwszy oświadczył się z poddaniem się, najpierwsi Foralberczykowie uspokoiłi się i pierwszy bezpiecznie oddał się w ręce francuzom. Tyrolczykow postępowanie może być do tego porównane? Wszystkich wyznania stwierdzają co Szneyder na swoją obronę przywodzi. Do Strazburga przyprowadzono 158 zakładników—Z tego miasta przybywa do Auszpurga 1500 polakow z woyska cesarskiego ieńcow wybranych.

LONDYN d. 1 września. Z Gtt Zsch, NM, HK—Nigdy Brytannia W. nie miała tak wielkiej potęgi nigdy tyle wypraw razem na morzu nieczyniła. Naiechały woyska nasze Zelandyą, niedawno 3 t. żołnierza w Kalabrii wysiadło. Jest wiadomość że woyska nasze opanowały Islandyą w połow wielorybow bogatą. Cukru mamy nadzwyczajną obfitość, używamy iego do pędzenia gorzałki zamiast zboża i do tuczenia wołow. Flotty nasze przebiegają wszystkie morza. Znaczna flotta przewozowa popłynęła na Bałtyckie morze, druga eskadra w Belcie krąży, inna porty uważa—Między Danią a Szwecyą do pokoju przychodzi—G. Wellesley w Hiszpanii dostał w suknie postrzału i kontuzyą odebrał — Wezuwiusz d. 22 wyrzucał lawę; był to widok dla krążących na morzu najpiękniejszy; kula ognista nad Wezuwiuszem wzniesiona dalekie światło rzucała; później lawa potokiem z góry lała się—Szwecya kraj górzysty, błotnisty, cale ubogi, nie ma ludności więcej nad puł trzecia miliona, oprócz Finlandyi która ma 800 t.

WARSZAWA d. 24 września; z Gtt War, Kr, P, HK—Rząd centralny Gallicyi w imieniu Napoleona pozwolił wywozić za granicę bez pasportow wszelkie produkta krajowe za opłatą po 6 groszy od korca. Tenże rząd ogłosił iż bieg sprawiedliwości i formy z powodu odmian krajowych zawiesza się do pokoju, iedne tylko sprawy polityczne, kryminalne, gwał-

Za pozwoleniem Cenzury wileńskiej w Drukarni Uniwersytetu na Gazetę oddzieloney.

DODATEK

tu, o posesyą tymczasową i pensyę rozbierane będą, i zwyczajnym porządkiem sądzone. Gallicyanie nieprzestają znosić znacznych ofiar dla kraju—JOXże Poniatowski naczelny woysk polskich dowódzca uwolnił do domn gwardye narodowe departamentow Łomżyńskiego i Płockiego. GB; Kamieniecki gubernator Warszawy przez odezwę w imieniu oycyzny podziękował gwardyakom za gorliwość, ochotę, karność i męstwo okazane. Powracaycie, powiedział do swoich domow i familii. szanowne członki gwardyi narodowej, waleczni obrońcy kraju, a polegam na waszym patryotyzmie, iż ilekroć oycyzna was wezwie tyle razy chętnie i śmiało staniecie na iey obronę i zastąpicie miejsce woioownikow — Wszyscy Plebani w Xięstwie uwolnieni są od kwaterunku — Prezydentem policyi miasta Warszawy mianowany iest Zablocki były konsyliarz kommissyi żywności, Assesorami Leszkiewicz i Mogielnicki — Minister gabinetowy króla Saskiego hrabia Bose kawaler orderu Saskiego korony rutowej, orła legii honorowej, orderu Bawar: S. Huberta, Kommandor Szwedzkiego gwiazdy północney umarł w Ganing przepędziwszy lat 30 na usługach króla z honorem i zaszczytem. D. 20 w katedrze odprawił się żałobny obrządek po zeyściu Ignacego Potockiego. Urodzony 28 lutego 1750, wyedukowany we Włoszech, Pisarz W. Litt, Minister, Marszałek nadwórny, Marszałek W. Koronny, członek Kommissyi edukacyney, zakładnik za całość Warszawy, naczelnik deputacyi Gallicyiskiej do Napoleona, mąż pelen cnot, wymowy i patryotyzmu, umarł d. 31 sierpnia w Wiedniu — D. 20 towarzystwo Królewskie Warszawskie przyjaciół nauk odbyło posiedzenie, na którym rozprawę o morowej zarazie W. Lerneta członka Uniwersytetu Wileńskiego uwieńczona została; azatym medal złoty z patentem na członka towarzystwa oddany został autorowi na ręce Alexandra Hrabiego Chodkiewicza. Przyiół towarzystwo za członka honorowego Tomasza Jeffersona byłego prezydenta stanow ziednoczonych Ameryki, za członkow przybranych JX. Hugona Kollataia, J. Stawiarskiego A. S. A., Szymkiewicza doktora medycyny w Wilnie i dalszych znaiomych mężow.

Rządy oycowskie Fryderyka czułą mają opiekę nad ludem Saxonii: już zapłacono blisko miliona tallarow za kosztą w czasie wojny Pruskiej roku 1807 i później 1808 poniesione. Co ten kraj uczynił dla woyska francuzkiego następny rachunek z 2 lat pomienionych pokazuje w rozmaitym przechodzie woyska i pobycie: dała Saxonja 2035302 porcyi całodziennych, żywienie zatym tey liczby ludzi kosztowało 1607850 talarow: za dostarczenie porcyi furazow dziennych 320612 tallarow 253761: za 126431 podwod dziennych i 504721 koni do nich użytych i zapłatę furmanom 976449 za szpital i inne potrzeby 630989 talarow: za miejsca stanowisk woyskowych 254073 talarow.

Wileński Policmeystor podaie do powszechney wiadomości iż Szlachcianka wdowa Maryanna Skirmontowa ma wyieżdżać za granicę do familii swojej; ieśliby kto do oney miał iakową pretensyę, niech się iawi do tegoż Policmeystra w iak narychlejszym czasie. P. Szlykow.

DODATEK Nro. 77.

DO GAZETY KURJERA LITEWSKIEGO

w WILNIE dnia 25. Września. ROKU 1809

ZGŁOSZENIE SIĘ WILEŃ: TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI

tegoż W. Soroki upewniając podpisuję się.
Ignacy Bohacewicz Pisarz.

Towarzystwo Wileńskie Dobroczynności. czas wnożenia do kasy składek corocznych dożywotnich terminami dniami 1 stycznia i 13 kwietnia każdoraznie zakreśliło; a to dla postawienia Administracyi Domu Towarzystwa w stanie wczesnego przygotowania wszelkiego gatunku zapasów, ku opędzeniu potrzeb ubóstwa w tymże domu utrzymywanego służyć mających. Lecz gdy nie wszyscy Członkowie dotąd ofiary swoje corocznie opłacili, przeto tylko na rok bieżący, normalny termin opłaty składek, do dnia 1 listopada rozciągnąć i przedłużyć a o takowym postanowieniu swoim Członkowie, którzy dotąd składek tegorocznych zaległy z lat poprzedzających do kasy niewnieśli obwieścić przez gazetę kurjera litewskiego uchwalilo. Co też uskuteczniła, obligując tychże Członków lub ich Plenipotentów aby przyspieszyli należną opłatę rocznych składek swoich.

Na dniu 4 mca augusta roku idącego 1809 przyięty za kredensera do Sorokpoła majątności W. Soroki w pieczę Zaw: położony Jakub Ondry Jagmin wzrostu średniego, ciędkawy, twarzy po iądey, bladawcy, ospowaty włosów biało rnych głowa ostrzyżona z czubem, kurtka na nim granatowa dobrze podnoszona, spodni sukna szaraczkowego do guzików robione, bez guzików skurą podszyle, w trzewikach, czapka sukna granatowego spiczasta z daszkiem, płaszcz płaszczysty, podług metryki jego pozostały, wyięty w ru 1808 mca ianuar 25 d. w parafii Szydłowskiej ochrzczony w ru 1-89 mca iulii 15 d. przez X. Wazgrda wydany lat 20stu: zostając na takowej usłudze potrzącia tygo lu a namowiwszy poddanego wieczystego z folwarku Skirdan Józefa Warnę syna Macieja przy kredensie bęiącego wzrostu średniego twarzy pociągły, bladawcy przez ustawiczne palenie tytoniu z kompleksy suchej nizerny, włosów ciemno rusych, oczu błękitnych, głowy o trzyżoiey z czubem, lat 18 ciędkawy. S r lat na nim ci mno szaraczkowy z czarnym kołnierzem, w kapeluszu czarnym okrągłym, w butach. Tenże Jagmin napisawszy pod datą 25 augusta sobie i temuż Warnie Attestata iakoby ięką W. Soroki napisane i podpisane podług wyrazów z należonych kopii w słowach następnych „Ja Leon Soroka Choroży wydaję te moje świadectwo dla J Pana Jakuba Jagmina iż u mnie był rok ieden za kredensera, a lat dwie był za pisarza prowentowego, zaświadczaam iż był wiernym i trzezwym i czułym w obowiązkach swoich, aże daley niechoił zostawać u mnie, więc na żądanie jego wydałem to moje świadectwo podpisuję się Leon Soroka Choroży Zaw: roku 1809 augusta 15

„Ja użęj podpisany czynię wiadomo tym moim świadectwem J Panu Józefowi Warnie iż był umnie lat trzy za chłopca, a że widząc jego zdarność, więc obróciłem do kredensu kłóren był za kredensera lat dwie, więcę zaś zostawać niechoił więc na żądanie jego wydałem tę moję iż był wiernym, czułym w obowiązkach swoich, w niżym niepodeyrzany „podpisuję się Leon Soroka Choroży ptu Zaw. Wiele poczyniwszy szkod i pozabier wszy różnych ruchomości uprzednie przed datą iakoby wydanych attestatów z dnia 25 na 24 augusta w nocy poniekali razem oba i pod Wilnem po węzle miosący widzianemi byli, o czym W. Soroka zawiadamiając przeznacne obywatelstwo przeznosi prożbę ięśby takowi zbiegli u kogo kolwiek przyieli służbę lub któżkolwiek o ich przebywaniu wiedział zawiadomić raczył do dworka tegoż W. Soroki w Wilnie pod XX. Bernardynami idąc z Zarzeczca nad Wileńką przy moście l-żącego, a tym czasem do poblížszej policyi takowych zbiegow odesłać łaskawie raczył, iże za takową falygę przyzwolą odbierze nadgodę w imieniu

Niedawno przybyły z Czech — Posiadający gruntownie muzykę mający od osob znakomitych zaświadczenia ofiarując posługę swoją w dawaniu lekcyi General Bessa: potrzebnego koniecznie dla muzyka doskonałego: — Na Fortepiano na Skrzypcach — Spodziewa się iż publiczność tuteysza poznawszy jego talenta, nie tylko znajdzie w nim gorliwego nauczyciela, ale też w początkach dla zasłużenia sobie ufności pomiernego w cenie — Nazywa się Józef Leonod Czech mieszka na Imbarach w Kamienicy W. Majora Miłosza pod Nrm 47.

Józefata z Suchodzkich Pułianowska rozpoczowszy przez oświadczenie w Aktach Grodz: Wileń: proceder z mężem swoim Józefem Półianowskim, o złe w domu obeyście się, o zabor ruchomości, kart i obligów sobie wydanych, tudzież obligu na iey summe, lecz podstępem podobno na wspólne imię z mężem przez Krzyżanowskiego zapisanego, ostrzega publiczność ażeby nikt nie nabywał drążków i sprzętów, tudzież obligów od Józefa Pułianowskiego, gdyż to nie po iego, lecz do własnotwa skarżący się należą.

Po śmierci W. Felixa Kukiela Regenta gran Oszmiań: Adwokata Sądu Głogo Litt: Opieka nad nieletnim iego potomstwem uwiadamia obywatelów którzy do spraw iemu powierzyli papiery, iż one za rewersami odbierać mogą w każdym czasie u WJP. Rafała Woiewodzkiego Szam: b. d. p. w Wilnie w domie W. Regenta Rewkowskiego pod Nrem 5 sytuowanym.

W Sądzie Woytowsko Ławniczym Wileńskim dzieło exdywizyi majątku zmarłego Piotra Dubińskiego dekretem Sądu Głównego Litewsko Wileńskiego Wremiennego Departamentu w dniu 4 Nowembra 1807 Roku w sprawie kredytorów tegoż Dubińskiego z żoną iego Maryanną Dubińską po appellacyi od dekretu Magistratu Wileńskiego w Ru 1799 Mca Nowembra 2 dnia postanowionego ferowanym, dla doprowadzenia do exekucyi poruczonej, wedle przepisanych przez tenże Sąd Główny reguł skonkludowane zostało, lecz kiedy kredytorowie pomienionego Piotra Dubińskiego, którzy swych rzeczey w amissyą niepodali, dotąd nieiawia się dla odebrania z wydziału należnościów tak z obligów iakoteż i gotowej masy z wypiędaży kamienicy w rynku i dworku na Łukiszkach Dubińskiego wyniosley przypadających. Zatem w skutek postanowioney dnia wczorayszego w Sądzie Woytowsko Ławniczym Wileńskim rezolucyi umieszcza się niniejsza publikata w gazecie kurjera litewskiego z wezwaniem aby Jmość kredytorowie nieżyjącego Piotra Dubińskiego dla odebrania przypadających sched wedle wyjaśnienia dzieła ostatecznego w wyexekwowaniu rzeczoney exdywizyi w tym Sądzie dnia 13 Iulii Ru terażniejszego zapisanego czyto sami przez się czyli też przez umocowanych prawnie plenipotentów iawili się Datt roku Mca Septembra 18 dnia.

Pisarz sądowy Józef Pozlewicz.

Magistratura powszechney Opieki wzywa na dzień 15. 18. 22. Listopada do licytacyi intrat mostu zielonego na Wilii od 15. Grudnia 1809 na lat 3 w dzierżawę oddającego się. Licytujący mają mieć należyte ewikcye.

Sąd Taxatorsko Exdywizorski na rozdział masy majątku po zeszyłym z tego świata Xdzu Macieju Hrabi Tyszkiewiczzu Kanoniku Katedry Wileńskiej pozostałego remis-

z Sąd Gł: litt: wileń: 2go depar: naznaczony—Prze-
wodnictwem teyże remissy czyniąc w skutek uprzednich
wyrokow Sądu swojego dwukrotnie zaszytych po spełnionych
Awizacyach gdy w niniejszym terminie ku rozsądzeniu o-
czewiscie sprawy przedsiębiorze przeto ułatwiając dyllacye
poprzedzać oczewisty wyrok powinno—Ze pałac zeszłego
Xcia Kanonika Tyszkiewicza z memblami ogrodym frukto-
wym rozmaitych gatunkow oranżernią z Flancami i różnemi
roslinami w miescie Wilnie za S. Jerzym położenie mają-
cy w 3ch następnych terminach to jest 30 7bra pierw-
szy, 7 8bra drugi 18 8bra trzeci za umową względem
opłaty całkowitey lub w częściach summy za połac byleby
okazana Ewikcyja niezawodną a to świadectwami wedle u-
kazow była, a między tym wszelka ruchomość konie, po-
iazdy Garderoba, bielizna futran bielizna stołowa srebro,
miedz faians porcelana i dalsze artykuły naydujące się za-
czowszy w dniu 23 idącego mca 7bra ciężle przez publi-
czną licytacją więcey dającemu wyprzedawane będą przez
niniejszą publikatę zawiadania—pisan w Wilnie 1809
roku mca 7bra 16 dnia:

Mikołay Pomarnacki Sędzia Z, Wileń: Prezydent.

Po zeysciū z tego swiata J.W. Jana Buchowieckiego
Kawalera Orderu S. Stanisł: dóbr Łaukiessy Korczmistrz
dziedzica ny Sukcesorowie Józef Buchowiecki Maior i
Agatha z Buchowieckich Morawska Generał maior W. Pol.
brat i siostra rodzeni, znajdując spory z sobą niektóre
szczegulnie obowiązki zaspokoienia rzetelnych J.W. Platero-
rowey Star. Giegobr: na dobrach Szulniki i Goza w pie-
wil: przepłatek zformowalszy z sobą kompromis w tej
mierze a J.W. Adam Graff Gienter Orderow S. Anny
z klasy i Jana Jerozolimskiego Kawaler Super Arbitrem
oraz J.W.W. Józef Hrehorowicz depar z Guber: Miń:
Asesor i Stanisław Jelski Pułkownik Orderu S. Sta:
Kawa Arbitrami od nas pzznaczeni i uposzeni
w dnier 20 augo: roku idącego w miescie Mińsku dzieło
swoie urozpoczełi w ciągu którego po Akcesoryach i
odbyciu produktow i replik obustronnych przystępując
do umowy, dali nam dowod rzetelnego zaufania tej po-
wszechney opinii przy której nasz położylsiny wybor.
gdyż naymocnię nadtym pracując zbliżyli nas do kombi-
nacyi, którą w dektet swój wciągnowszy za ni wznio-
szoną postanowili, wdzięczność więc tym Szanownym
obywatelom do zgonu i upoważenie naywyższe ich cha-
rakterowi składając wiadomam zarzem, iż tak J.W.
Gralinia Platerowa Star: Giegobrodzka jako wszyscy
którzyby bądź z Inskrypcyów zeszłego oycy naszego An-
toniego jako i Jana brata Buchowieckich ku dobrom
Szulniki i Goza roscili pretensye, niemają oto J.W. Mo-
rawskę siostrę moją bądź iey kłopotić i pieniąć majątek
lecz raczą się wprost do samo jednego moiego udać się
fiduszu, a ja niżej podpisany mający nato od siostry
miej Morawskiej gotową postąpioną sumnę wszelkie
całue, byleby nie z należki pretensye J.W.W. zeszłych Anto-
niego oycy, Jana brata Buchowideckich lub należnoscie
na półowie dóbr Łaukiessy Korczmistrz moiej inż J.W.
Grafowi Szymonowi Zabiellowi General Leytnantowi W.
Pol: Kasztelan Miń: Orderow wieln Kawalerowi poda-
łem i ewikcyją wniosłem—Ze zaś w rządzie sprawiedliwych
znaydują się i nieprawne kwestye oraz przynaszane obli-
gi ostrzegam więc iż nikt bez urealizowania moiego z rąk
J.W. Zabielly lub oblikwidowania swoiey niedobierze na-
leżności, do czego chcąc nayrzetelniey przystąpić wzywam
J.W. Platerowę i wszystkich wszelkiego gatunku oycy bra-
ta moiego lub i własnych wi rzycieli aby się raczyli
bądź przez się bądź przez plenipotentow znieść zemną
w dobrach Łaukiessi Guber: Kurlan: mieszkającymi: przed-
stawiam nad to iż w upartych kwestyach, prawami Xię-
stwu Kurlandskiemu naymilsociwiey zachowanemi Wolny
jestem od zbocznego przewodu prawa, lecz chcącym pieni
odpowiadam w sądach tegoż niegdys Xięstwa a dziś Gubernii
Kurlandskiej dokąd mnie prawem chcącym zawoływać
ex re sytuowania dóbr Łaukiessy przychodzić należy—
Radbyim iédnak bez tego procesu względną uwagą i rze-
telną kombinacyą każdego przekonać że iak za życia tak
i po smierci miłemi są mi popioły oycy i brata szanowne
a przeto czuła jest dla mnie wdzięczność dl. tych któ-
rzy w nich swoje w życiu pokładali zaufanie—Datt
roku 1809 dnia 9 7bra.

Józef Drogosław Buchowiecki Wiek Poll Maior

Roku 1809 mca 7bra 3 dnia—Wedle Ukazu Jego
Imperatorskiey Moscii: Komissya wysluchawszy ukaz z
Rządzącego Senatu 5 Departamentu w Ru teraznieyszym
1809 mca augusta 20 dnia pod Nrm 1053 datowany,
a na dniu 30 tegoż miesiąca augusta do Komissyi ninie-
szej doszły, przez który jest zalecono by też Komysya
do póty, do poko nie będą przestane do Senatu wido-
mosci formalne względem rekognoskowanych summ Ke-
dytorom byłych litt: Hetmana i podskarbiego Oginskich
wespół z opinią czyli dekretem co do tego obiektu w
Kancellaryi zaszyłym, i oto póko na one nie zaydzie w
Rządzącym Senacie potwierdzenie w stosunku do punk-
7 naywyżey konfirmowanego marca 8 dnia 1804 Rok
dokładu, wstrzymała się z exekucją wyprzedaży dóbr
przez licytacją dając o tém wiedzieć wszystkim obywa-
lom przez postrzednictwo publikacyów w gazetach tyel-
sainych w których uprzednio ogłoszenie licytacji dóbr
było publikowane, postanowiła: w celu zadosyć uczynie-
nia rzeczouemu w górze Ukazowi przez ogłoszenie w ga-
zetach S. Peterzburskich moskiewskich i kuryera litt:
umieszcic się mające, dać wiedzieć wszystkim iż lubo wu-
przednich publikacyach też Komissya oswiadczyła że dobra
byłych litt: hetmana i podskarbi Oginskich iako to: hrab-
stwo Inwiłyskie z folwarkami, hrabstwo Judurskie z fol-
warkami, i udzielnie folwarki Opol, Zapole, Hlebowicze,
Czarna i Skawdajcie, niemniej domy iurydyki i place
przedawane będą na wieczność w terminach dnia 4 9 14
mca xbra idącego 1809 Ru przez publiczną licytacją,
i lubo do tej licytacji, wzywała wszystkich mających za-
miar lub chęć kupna dóbr takowych, iédnak gdy te po-
sianowienie Komissyi nie znalazło w Rządzącym Senacie
approbaty, owszem gdy wyraznie z exekucją licytacji
wstazywać się zalecono, dla tego więc, ani w terminach
powyżey wypisanych aniteż po upłynieniu onych, aż do
nowego wtey mierze Ukazu Rządzącego Senatu licytacya
wyrażonych dóbr przedaży odbywać się w Komissyi nie
będzie, i żeby za tym przedzy każdego wiedzy dóysć mo-
gło—Dla umieszczenia należytey publikacyi w gazetach
S. Peterzburskich do Rządzącego Senatu i departamentu
i dla umieszczenia w gazetach Moskiewskich do Rządzą-
cego senatu depar: 6 raportami przedstawic z przyłącze-
niem wypadających piemiędzy na expens Druku—Wzglę-
dem zaś umieszczenia podobney publikaty w kuryerze litt:
posłać rekwizycyą do Administracyi Kredytorskiey.

Dominik Kozakiewicz Komisarz.

Rząd Gubernii Białostockiey z powodu kupna dóbr
Białegostoka z przynależnosciami do skarbu JJmości od
Grafia Jana Potockiego i dalszych sukcesorow po zeszłym
Hetmanie Grafie Klemensie Branickim, zapowiada, ażeby
każdy mający do dóbr Białegostoku i ich przynależnosci
iaka pretensyą oną obiawił Rządowi w ciągu 2 lat, albo-
wiem po upłynieniu tego terminu żadne odezwyi pretensye
od nikogo przyiętemi niebędą.

Ostrzega się że Sądy exdywizyi Supinskiego dóbr Migul
odroczone nie do 18 lecz do dnia 10 stycznia 1810.

Słowo przeszłego Logogryfu Obiad: w którym są
wyrazy, bida, oda, Iob, Ida, iad.

SZARADA:

Pierwsze me jest w Alfabcie.
Połączone z drugim trzecie
Oznacza pewne działanie,
Pomocne w cierpiącym stanie,
Które z wolna naprawuie
To, co me wszystko zeysuie.

Cena targowa.				
Od d. 15 Sierpni ad d. 22 tegoż				
		Rub	Kop	
Beczka Zyta	- - -	8	40	
Pszenicy	- - -	19	—	
Jęczmienia	- - -	8	40	
Owsa	- - -	5	—	
Grochu	- - -	8	40	
Faska Masła	- - -	5	—	
Asygnacya 100 Rubli	- - -	42	50	
Dukat	- - -	3	35	